

(ลงชื่อ) เอกการ ชื่อทรงธรรม ผู้เสนอ
(นายเอกการ ชื่อทรงธรรม)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) เจเศรษฐ์ ไทยเศรษฐ์ ผู้เสนอ
(นายเจเศรษฐ์ ไทยเศรษฐ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) มณฑล โพธิ์คาย ผู้เสนอ
(นายมณฑล โพธิ์คาย)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) อติพงษ์ ฐิติพิทยา ผู้เสนอ
(นายอติพงษ์ ฐิติพิทยา)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) สรศักดิ์ พันธุ์เจริญวรกุล ผู้เสนอ
(นายสรศักดิ์ พันธุ์เจริญวรกุล)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) มารุต มัสยวานิช ผู้เสนอ
(นายมารุต มัสยวานิช)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) ชาดา ไทยเศรษฐ์ ผู้เสนอ
(นายชาดา ไทยเศรษฐ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) โชติพิพัฒน์ เตชะโสภณมณี ผู้เสนอ
(นายโชติพิพัฒน์ เตชะโสภณมณี)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) กิตติชัย เรื่องสวัสดิ์ ผู้เสนอ
(นายกิตติชัย เรื่องสวัสดิ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) สฤกษ์พงษ์ เกี้ยวข้อง ผู้เสนอ
(นายสฤกษ์พงษ์ เกี้ยวข้อง)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) พันเอก เศรษฐพงศ์ มะลิสวรรณ ผู้เสนอ
(เศรษฐพงศ์ มะลิสวรรณ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) ภราดร ปริศนานันท์กุล ผู้เสนอ
(นายภราดร ปริศนานันท์กุล)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) สิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ ผู้เสนอ
(นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) ยศวัฒน์ มาไพศาลสิน ผู้เสนอ
(นายยศวัฒน์ มาไพศาลสิน)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) ปกรณ์ มุ่งเจริญพร ผู้เสนอ
(นายปกรณ์ มุ่งเจริญพร)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) สมเจตน์ ลิ้มปะพันธุ์ ผู้เสนอ
(นายสมเจตน์ ลิ้มปะพันธุ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) คงกฤษ ฉัตรมาลีรัตน์ ผู้เสนอ
(นายคงกฤษ ฉัตรมาลีรัตน์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) สฤกษ์ดี บุตรเนียร ผู้เสนอ
(นายสฤกษ์ดี บุตรเนียร)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) มัลลิกา จิระพันธุ์วานิช ผู้เสนอ
(นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วานิช)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

สำเนาถูกต้อง

(นายสมิทธิชัย จินทรเพ็ญ)

ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักการประชุม

มาตี พิมพ์

ผู้ประสานงาน

ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ไม่มีที่ดินทำกิน หรือมีแต่ไม่ถึงยี่สิบไร่ แต่ได้ยึดถือหรือครอบครองพื้นที่ป่าที่ไม่มีสภาพเป็นป่าหรือเป็นป่าเสื่อมโทรมและไม่เป็นป่าที่ควรอนุรักษ์เพื่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ก่อนหนึ่งปีก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับให้สามารถประกอบอาชีพและอยู่อาศัยได้ โดยกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกหนังสือรับรองการยึดถือและทำประโยชน์ในที่ดินเพื่อให้สิทธิยึดถือครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินนั้น แต่สิทธิครอบครองที่ดินนั้นไม่สามารถโอนให้แก่ผู้อื่นได้ (เพิ่มมาตรา ๕๔/๑ และมาตรา ๕๔/๒) และการกระทำตาม มาตรา ๕๔/๑ ไม่เป็นความผิดและไม่ต้องรับโทษ รวมถึงปรับปรุงโทษให้เหมาะสม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๒ ตร.)

เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ดำเนินคดีกับประชาชนผู้เข้าทำการยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง หรือเผาป่า หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ป่า ทั้งที่ประชาชนใช้พื้นที่ป่าเพื่อการประกอบอาชีพหรือเป็นที่อยู่อาศัย ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวไม่มีความเหมาะสมที่จะเป็นป่าแล้ว จึงเป็นการสมควรที่จะช่วยเหลือประชาชนที่ไม่มีที่ดินเพื่อการประกอบอาชีพและไม่มีที่อยู่อาศัย แต่ได้ยึดถือหรือครอบครองพื้นที่ป่าก่อนหนึ่งปีก่อนที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้สามารถประกอบอาชีพและอยู่อาศัยโดยไม่ถือว่าเป็นการกระทำความผิดทางอาญา โดยกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจพิจารณาความเหมาะสมในการออกหนังสือรับรองการยึดถือและทำประโยชน์ในที่ดินเพื่อเป็นหลักฐาน ภายใต้เงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ให้ผู้บริหารท้องถิ่นนั้นพิจารณาอนุญาตตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ยื่นคำขอไม่มีที่ดินทำกินหรือมีไม่ถึงยี่สิบไร่

(๒) เป็นผู้ยึดถือครอบครองและทำประโยชน์ป่าที่ไม่มีสภาพเป็นป่าหรือเป็นป่าเสื่อมโทรม และไม่เป็นป่าที่ควรอนุรักษ์เพื่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม เนื้อที่ไม่เกินยี่สิบห้าไร่

(๓) ผู้ยื่นคำขอได้ยึดถือครอบครองและทำประโยชน์ป่าก่อนหนึ่งปีก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้

ใช้บังคับ

(๔) เหตุผลอื่น ๆ

การสั่งอนุญาตตามวรรคสอง ให้ผู้บริหารท้องถิ่นสั่งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำการรังวัดที่ดินที่ยื่นคำขอยึดถือครอบครองและทำประโยชน์ แล้วออกหนังสือรับรองการยึดถือครอบครองและทำประโยชน์แก่ผู้ยื่นคำขอโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ โดยไม่เสียค่าธรรมเนียม

ในกรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่นมีคำสั่งไม่อนุญาต และผู้ยื่นคำขอไม่เห็นด้วย ผู้ยื่นคำขอมีสิทธิอุทธรณ์ต่อสภาท้องถิ่นภายในเก้าสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งไม่อนุญาต คำสั่งของสภาท้องถิ่นให้เป็นที่สุด

มาตรา ๕๔/๒ ผู้ได้รับหนังสือรับรองการยึดถือครอบครองและทำประโยชน์ตามมาตรา ๕๔/๑ มีสิทธิครอบครองที่ดินนั้น แต่ไม่สามารถโอนให้แก่ผู้อื่นได้ เว้นแต่ตกทอดให้แก่ทายาทโดยธรรม แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ยึดถือครอบครองและทำประโยชน์ยื่นคำขอมีสติในที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยที่ดินหรือกฎหมายอื่น”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๒ ตริ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๒ และใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๒ ตริ ผู้ใดก่อสร้าง แผ้วถาง หรือเผาป่า หรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการทำลายป่าหรือเข้ายึดถือครอบครองทำประโยชน์ป่าอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสี่ปี หรือปรับไม่เกินแปดหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่ถ้าเป็นการกระทำตามมาตรา ๕๔/๑ ผู้นั้นไม่มีความผิดและไม่ต้องรับโทษ

ในกรณีที่มีคำพิพากษาชี้ขาดว่าบุคคลใดกระทำความผิดตามมาตรานี้ ถ้าปรากฏว่าบุคคลนั้นได้ยึดถือครอบครองป่าที่ตนได้กระทำความผิด ศาลมีอำนาจที่สั่งให้ผู้กระทำความผิด คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และบริวารของผู้กระทำความผิดออกไปจากป่านั้นได้ด้วย”

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๑๑๐ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่ปัจจุบันปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ดำเนินคดีกับประชาชนผู้เข้าทำการยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง หรือเผาป่า หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ป่า ทั้งที่ประชาชนใช้พื้นที่ป่าเพื่อการประกอบอาชีพหรือเป็นที่อยู่อาศัย ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวไม่มีความเหมาะสมที่จะเป็นป่าแล้ว จึงเป็นการสมควรที่จะช่วยเหลือประชาชนที่ไม่มีที่ดินเพื่อการประกอบอาชีพและไม่มีที่อยู่อาศัย แต่ได้ยึดถือหรือครอบครองพื้นที่ป่าก่อนหนึ่งปีก่อนที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้สามารถประกอบอาชีพและอยู่อาศัยโดยไม่ถือว่าเป็นการกระทำความผิดทางอาญา โดยกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจพิจารณาความเหมาะสมในการออกหนังสือรับรองการยึดถือและทำประโยชน์ในที่ดิน เพื่อเป็นหลักฐาน ภายใต้เงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีสาระสำคัญดังนี้

๒.๑ กำหนดให้ผู้ที่ไม่มีที่ดินทำกินหรือมีแต่ไม่ถึงยี่สิบไร่ แต่ได้ยึดถือหรือครอบครองพื้นที่ป่า เนื้อที่ไม่เกินยี่สิบห้าไร่ก่อนหนึ่งปีก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ สามารถประกอบอาชีพและอยู่อาศัยในที่ดินนั้นได้ โดยกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจพิจารณาความเหมาะสมในการออกหนังสือรับรองการยึดถือและทำประโยชน์ในที่ดินให้ (ร่างมาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๕๔/๑) โดยสิทธิครอบครองที่ดินที่ได้มานั้น ไม่สามารถโอนให้แก่ผู้อื่นได้ เว้นแต่ตกทอดให้แก่ทายาทโดยธรรม แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ยึดถือครอบครองและทำประโยชน์ยื่นคำขอมีสิทธิในที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยที่ดินหรือกฎหมายอื่น (ร่างมาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๕๔/๒)

๒.๒ กำหนดให้ผู้ที่ทำผิดเกี่ยวกับการแผ้วถางป่า แต่ได้กระทำตามเงื่อนไขเพื่อให้ได้สิทธิครอบครองตามมาตรา ๕๔/๑ ไม่มีความผิดและไม่มีโทษ (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๒ ตร.)

๒.๓ ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๕)

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจาก
ร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
นายวิรัช พันธุมะผล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของร่างพระราชบัญญัติ

๑. ร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

กฎหมายใหม่

แก้ไขเพิ่มเติม

ยกเลิก

๒. หลักการและเหตุผล

๒.๑ หลักการ แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๘๔ เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ไม่มีที่ดินทำกินหรือมีแต่ไม่ถึงยี่สิบไร่ แต่ยึดถือครองหรือครอบครองพื้นที่ป่าที่ไม่มีสภาพเป็นป่าหรือเป็นป่าเสื่อมโทรมและไม่เป็นสภาพที่ควรอนุรักษ์เพื่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ก่อนหนึ่งปีก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับให้สามารถประกอบอาชีพและอยู่อาศัยได้ โดยกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกหนังสือรับรองการยึดถือและทำประโยชน์ในที่ดินเพื่อให้สิทธิยึดถือครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินนั้น แต่สิทธิครอบครองที่ดินนั้นไม่สามารถโอนให้แก่ผู้อื่นได้ (เพิ่มมาตรา ๕๔/๑ และมาตรา ๕๔/๒) และการกระทำตามมาตรา ๕๔/๑ ไม่เป็นความผิดและไม่ต้องรับโทษ รวมถึงปรับปรุงโทษให้เหมาะสม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๒ ตร.)

๒.๒ เหตุผล โดยที่ปัจจุบันปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินคดีกับประชาชนผู้เข้าทำการยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แฝงถาง เผาป่า หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้เสื่อมสภาพ หรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ป่า และประชาชนใช้พื้นที่ป่าเพื่อการประกอบอาชีพหรือเป็นที่อยู่อาศัย ทั้งที่พื้นที่ดังกล่าวเป็นป่าเสื่อมโทรมซึ่งไม่มีความเหมาะสมที่จะเป็นพื้นที่ป่าแล้ว จึงเป็นการสมควรที่จะช่วยเหลือประชาชนซึ่งไม่มีที่ดินเพื่อการประกอบอาชีพและไม่มีที่อยู่อาศัย แต่ได้ยึดถือหรือครอบครองพื้นที่ป่ามากกว่าหนึ่งปีก่อนที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้สามารถประกอบอาชีพและอยู่อาศัยโดยไม่ถือว่าเป็นการกระทำความผิดทางอาญา โดยกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่พิจารณาความเหมาะสมในการออกหนังสือรับรองการยึดถือและทำประโยชน์ในที่ดินเพื่อเป็นหลักฐานภายใต้เงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด

๓. ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ประชาชนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

นายวิรัช พันธุมะผล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ

ส่วนที่ ๒ การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๑. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

การตราพระราชบัญญัตินี้เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๕๔ เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ไม่มีที่ดินทำกินแต่ได้เข้าไปยึดถือหรือครอบครองพื้นที่ป่าที่ไม่มีสภาพเป็นป่าหรือเป็นป่าเสื่อมโทรมและไม่เป็นป่าที่ควรอนุรักษ์เพื่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่..) พ.ศ. .... มีสาระสำคัญดังนี้

๑. กำหนดให้ผู้ที่ไม่มีที่ดินทำกินหรือมีแต่ไม่ถึงยี่สิบไร่ ซึ่งได้ก่อสร้าง แผ้วถางป่าที่ไม่มีสภาพเป็นป่าหรือเป็นป่าเสื่อมโทรม หรือกระการใด ๆ อันเป็นการทำลายป่าที่ไม่มีสภาพเป็นป่าหรือเป็นป่าเสื่อมโทรม และไม่เป็นป่าที่ควรอนุรักษ์เพื่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม และได้ยึดถือหรือครอบครองพื้นที่ป่าเนื้อที่ไม่เกินยี่สิบห้า ไร่มาก่อนหนึ่งปีก่อนพระราชบัญญัตินี้บังคับใช้ สามารถประกอบอาชีพและอยู่อาศัยในที่ดินนั้นได้ โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจพิจารณาความเหมาะสมในการออกหนังสือรับรองการยึดถือครอบครอง การทำประโยชน์ในที่ดินที่ได้มานั้น โดยให้ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุญาตตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) ผู้ยื่นคำขอไม่มีที่ดินทำกินหรือมีไม่ถึงยี่สิบไร่

(๒) เป็นผู้ยึดถือครอบครองและทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าที่ไม่มีสภาพเป็นป่าหรือเป็นป่าเสื่อมโทรมและไม่เป็นสภาพป่าที่ควรอนุรักษ์เพื่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยมีเนื้อที่ไม่เกินยี่สิบห้าไร่

(๓) ผู้ยื่นคำขอได้ยึดถือครอบครองและทำประโยชน์ในพื้นที่ป่านั้นมาก่อนหนึ่งปี ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

และเมื่อได้หนังสือรับรองการยึดถือครอบครองการทำประโยชน์ในที่ดินนั้นแล้วไม่สามารถโอนแก่ผู้อื่นได้ เว้นแต่ตกทอดให้แก่ทายาทโดยธรรม แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ยึดถือครอบครองและทำประโยชน์ยื่นคำขอมีสติในที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยที่ดินหรือกฎหมายอื่น

๒. กำหนดให้มีการนิรโทษกรรมแก่ผู้ที่กระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อสร้าง แผ้วถางป่า เผาป่า หรือกระการใด ๆ อันเป็นการทำลายป่า หรือเข้ายึดถือทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าที่ไม่มีสภาพเป็นป่าหรือเป็นป่าเสื่อมโทรมและไม่เป็นป่าที่ควรอนุรักษ์เพื่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม แต่ได้กระทำตามเงื่อนไขเพื่อให้ได้สิทธิครอบครองพื้นที่ป่าเนื้อที่ไม่เกินยี่สิบห้าไร่ และได้กระทำก่อนหนึ่งปีก่อนพระราชบัญญัตินี้บังคับใช้ ผู้นั้นไม่มีความผิดและไม่ต้องรับโทษ

๒. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๒ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

๒.๔ ประชาชนทั่วไป

๓. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

๓.๑ ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับการให้ผู้ที่ไม่มิตินทำกินหรือมีแต่ไม่ถึงยี่สิบไร่ ซึ่งได้ก่อสร้างแผ้วถางป่า ยึดถือครอบครองและทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าที่ไม่มีสภาพเป็นป่าหรือเป็นป่าเสื่อมโทรมมีเนื้อที่ไม่เกินยี่สิบห้าไร่ก่อนหนึ่งปีที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ สามารถครอบครองและทำประโยชน์ในพื้นที่ดินนั้นได้โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจพิจารณาความเหมาะสมในการออกหนังสือรับรองการยึดถือครอบครองการทำประโยชน์ในที่ดินนั้น

๓.๒ ท่านเห็นด้วยหรือไม่ เมื่อได้หนังสือรับรองการยึดถือครอบครองการทำประโยชน์ในที่ดินแล้วไม่สามารถโอนให้แก่ผู้อื่นได้ เว้นแต่ตกทอดให้แก่ทายาทโดยธรรม แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ยึดถือครอบครองและทำประโยชน์ยื่นคำขอมีสิทธิในที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยที่ดินหรือกฎหมายอื่น

๓.๓ ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับการกำหนดให้ผู้ใดที่กระทำการก่อสร้าง แผ้วถางป่า หรือกระทำการใดๆ อันเป็นการทำลายป่าที่ไม่มีสภาพเป็นป่าหรือเป็นป่าเสื่อมโทรมซึ่งไม่เป็นป่าที่ควรอนุรักษ์เพื่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อยึดถือครอบครองและทำประโยชน์ในพื้นที่ป่านั้นมีเนื้อที่ไม่เกินยี่สิบห้าไร่และได้กระทำก่อนหนึ่งปีที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ผู้นั้นไม่มีความผิดและไม่ต้องรับโทษ

๓.๔ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

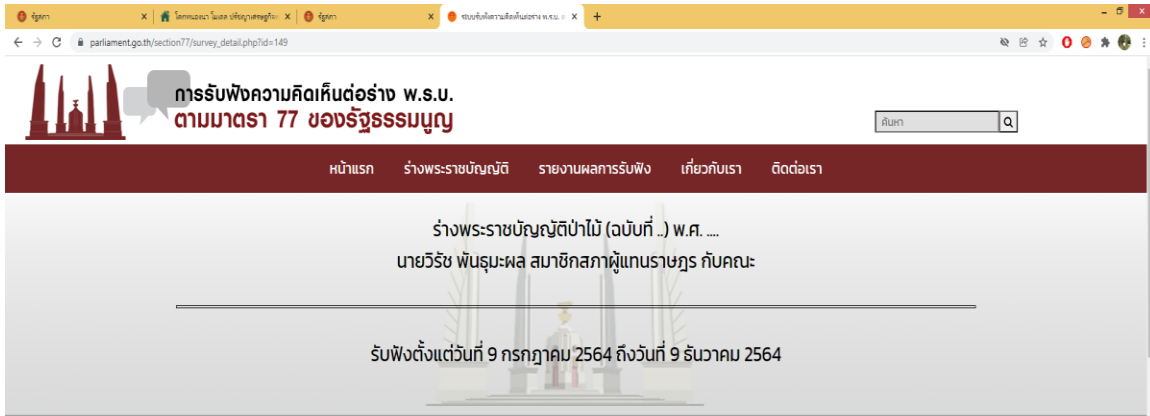
๔. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น

๔.๑ ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น เปิดรับฟังตั้งแต่วันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔ รวมระยะเวลา ๑๕๓ วัน

๔.๒ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

(๑) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th สรุปลงได้ดังนี้

๕. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๕.๑ ข้อมูลทั่วไปผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น

จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th จำนวน ๖ ราย ซึ่งเป็นข้าราชการ นักศึกษาและประชาชนทั่วไป

๕.๒ ผลการรับฟัง

ผลการรับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th สรุปได้เป็นรายประเด็นดังนี้

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับการให้ผู้ที่ไม่มีที่ดินทำกินหรือมีแต่ไม่ถึงยี่สิบไร่ ซึ่งได้ก่อสร้างแผ้วถางป่า ยึดถือครอบครองและทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าที่ไม่มีสภาพเป็นป่าหรือเป็นป่าเสื่อมโทรมมีเนื้อที่ไม่เกินยี่สิบห้าไร่ก่อนหนึ่งปีที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ สามารถครอบครองและทำประโยชน์ในพื้นที่ดินนั้นได้โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจพิจารณาความเหมาะสมในการออกหนังสือรับรองการยึดถือครอบครองการทำประโยชน์ที่ดินนั้น

เห็นด้วย ๕ ราย

ไม่เห็นด้วย ๑ ราย เพราะนักการเมืองท้องถิ่นจะเห็นแก่ญาติพี่น้องในการพิจารณาออกหนังสือรับรองการยึดถือครอบครองการทำประโยชน์ที่ดิน

๒. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ เมื่อได้หนังสือรับรองการยึดถือครอบครองการทำประโยชน์ในที่ดินแล้วไม่สามารถโอนให้แก่ผู้อื่นได้ เว้นแต่ตกทอดให้แก่ทายาทโดยธรรม แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ยึดถือครอบครองและทำประโยชน์ยื่นคำขอมีสติที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยที่ดินหรือกฎหมายอื่น

เห็นด้วย ๖ ราย

ไม่เห็นด้วย (ไม่มี)

๓. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับการกำหนดให้ผู้ใดที่กระทำการก่อสร้าง แผ้วถางป่า หรือกระทำการใดๆ อันเป็นการทำลายป่าที่ไม่มีสภาพเป็นป่าหรือเป็นป่าเสื่อมโทรมซึ่งไม่เป็นป่าที่ควรอนุรักษ์เพื่อคุณภาพ

สิ่งแวดล้อม เพื่อยืดถือครอบครองและทำประโยชน์ในพื้นที่ป่านั้นมีเนื้อที่ไม่เกินยี่สิบห้าไร่และได้กระทำก่อนหนึ่งปีที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ผู้นั้นไม่มีความผิดและไม่ต้องรับโทษ

เห็นด้วย (ไม่มี)

ไม่เห็นด้วย ๖ ราย สรุปความเห็นได้ว่าไม่เห็นด้วยเพราะจะทำให้มีการถางป่าเพื่อให้เสื่อมโทรม และไปขอรับสิทธิการครอบที่ดินได้มากขึ้น และไม่ควรถูกกำหนดระยะเวลาขั้นต่ำในการถือครองพื้นที่ก่อนกฎหมายฉบับนี้ใช้บังคับ

๔. ความคิดเห็นอื่น/ข้อเสนอแนะ สรุปได้ ดังนี้

- ถ้าทำได้จะดีมากและควรจะให้แก่เกษตรกรเท่านั้น
- ถ้าทำได้จะเป็นผลดีต่อเกษตรกรมาก
- ทำให้ประชาชนผู้เป็นเกษตรกรจะได้รับประโยชน์มีสิทธิในที่ดินทำกิน
- หลักการดี แต่ปฏิบัติให้เป็นธรรมได้ยาก

ส่วนที่ ๓ รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. ความเป็นมา สภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะต้องตราพระราชบัญญัติ

โดยที่ปัจจุบันปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินคดีกับประชาชนผู้เข้าทำการยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้เสื่อมสภาพ หรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ป่า และประชาชนใช้พื้นที่ป่าเพื่อการประกอบอาชีพหรือเป็นที่อยู่อาศัย ทั้งที่พื้นที่ดังกล่าวเป็นป่าเสื่อมโทรมซึ่งไม่มีความเหมาะสมที่จะเป็นพื้นที่ป่าที่ควรอนุรักษ์เพื่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมแล้ว จึงเป็นการสมควรที่จะช่วยเหลือประชาชนซึ่งไม่มีที่ดินเพื่อการประกอบอาชีพและไม่มีที่อยู่อาศัย แต่ได้ยึดถือหรือครอบครองพื้นที่ป่ามากกว่าหนึ่งปีก่อนที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้สามารถทำประโยชน์ ประกอบอาชีพและอยู่อาศัยในพื้นที่นั้นได้ โดยไม่ถือว่าเป็นการกระทำความผิดทางอาญา โดยกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่พิจารณาความเหมาะสมในการออกหนังสือรับรองการถือครองและทำประโยชน์ในที่ดินเพื่อเป็นหลักฐานภายใต้เงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด

จากการสำรวจพื้นที่ป่าไม้ทั่วประเทศในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๒ มีจำนวน ๑๐๒,๔๘๔,๐๗๒.๗๑ ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๑.๖๘ ของประเทศ^๑ และในการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ที่มีการ

^๑ มูลนิธิสืบ นาคะเสถียร. (๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓). รายงานสถานการณ์ป่าไม้ไทย ประจำปี ๒๕๖๒ – ๒๕๖๓.

สำรวจข้อมูลถือครองและใช้ประโยชน์ของประชาชนข้อมูล ณ วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ พบว่าในพื้นที่ ๒๒๗ ป่าอนุรักษ์ (อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า) ไม่มีชุมชนอยู่ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ๑ แห่ง ส่วนอีก ๒๒๖ ป่าอนุรักษ์ มีจำนวนหมู่บ้านทั้งหมด ๔,๑๙๒ หมู่บ้าน เนื้อที่ประมาณ ๔,๒๙๕,๕๐๑.๒๔ ไร่ โดยแบ่งเป็นพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ๑๒๖ แห่ง มีจำนวน ๒,๗๔๕ หมู่บ้าน เนื้อที่ ๒,๕๕๐,๐๔๔.๑๘ ไร่ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ๖๐ แห่ง ๑,๐๐๓ หมู่บ้าน ๑,๔๗๑,๙๐๘.๓๗ ไร่ เขตห้ามล่าสัตว์ป่า ๔๐ แห่ง ๔๔๔ หมู่บ้าน ๒๗๓,๕๔๘.๖๙ ไร่ ซึ่งในการพิจารณาให้สิทธิแก่ประชาชนในการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่านั้น จะต้องมีการออกกฎ ระเบียบที่มีเนื้อหาให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่ให้มากที่สุด โดยเนื้อหาในกฎ ระเบียบที่จะต้องระบุหลักเกณฑ์ในการพิจารณาอย่างละเอียด รวมถึงมีกติกาการอยู่อาศัยและทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ให้สอดคล้องกับวิถีของชุมชน โดยชุมชนมีส่วนร่วมในการออกแบบร่วมกันกับการอนุรักษ์พื้นที่ว่าชุมชนจะอยู่ในพื้นที่อย่างยั่งยืน และบุคคลที่ผ่านหลักเกณฑ์ตามกฎหมายได้สิทธิในที่ดินจะมีหน้าที่ต้องดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติด้วย เพื่อรักษาระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพให้คนอยู่ได้ ป่าอยู่ได้ และสัตว์ป่าก็อยู่ได้

๒. ความสอดคล้องของร่างพระราชบัญญัติ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย มาตรา ๔๓ (๒) บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ จัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลาย ทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืนตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ และหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ มาตรา ๕๗ (๒) รัฐต้องอนุรักษ์ คุ่มครอง บำรุงรักษา พื้นฟู บริหารจัดการ และใช้หรือจัดให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุล และยั่งยืน โดยต้องให้ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม ดำเนินการและได้รับประโยชน์ จากการดำเนินการดังกล่าวด้วยตามที่กฎหมายบัญญัติ

แผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ ในกิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ เพิ่มและพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ตามเป้าหมาย พื้นที่ป่าไม้จัดเป็นพื้นที่สีเขียวตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติที่มีขนาดใหญ่ที่สุดและมีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคงของประเทศมาเป็นระยะเวลายาวนานตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมามีพื้นที่ป่าไม้ของประเทศมีอัตราการลดลงอย่างต่อเนื่อง บางแห่งมีการใช้ประโยชน์ไม่เหมาะสม หรือ มีการจัดสรรการใช้ประโยชน์อย่างไม่เป็นธรรม ซึ่งหากไม่ได้รับการแก้ไขจะส่งผลกระทบต่อพัฒนาประเทศในทุกด้าน แม้ว่ารัฐบาลในแต่ละยุคสมัยพยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าวแต่ก็ยังไม่บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้ได้ทั้งหมด แผนการปฏิรูปประเทศฉบับนี้ จึงมีความมุ่งหวังที่จะเพิ่มและพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ของชาติให้มือน้อยในอัตราร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ประเทศตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี และนโยบายป่าไม้แห่งชาติภายใต้บริบทของสถานการณ์ประเทศในปัจจุบัน การจัดระเบียบและแก้ไขปัญหาความขัดแย้งเกี่ยวกับการครอบครองหรือใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ของรัฐทุกประเภทอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม และเป็นการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ใช้ผลิตผลจากป่าไม้และสมุนไพรและการบริการของระบบนิเวศป่าไม้อย่างครบวงจร

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ สำหรับการพัฒนาประเทศในระยะ
แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ จะมุ่งบรรลุเป้าหมายในระยะ ๕ ปี โดยใช้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีมาเป็นกรอบ
วิสัยทัศน์ที่จะสามารถต่อยอดการพัฒนาในระยะต่อไปเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาระยะยาวตามแผน
ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี โดยมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ตามข้อ
๓.๑.๔ เพื่อรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้สามารถสนับสนุนการเติบโตที่เป็น
มิตรกับสิ่งแวดล้อมและการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน และมียุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒
ข้อ ๔.๔ ยุทธศาสตร์การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เนื่องจากสภาพ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกำลังเป็นจุดอ่อนสำคัญต่อการรักษาฐานการผลิตและการให้บริการ รวมทั้ง
การดำรงชีวิตของคนไทย ซึ่งปัญหาดังกล่าวเกิดจากการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ ทรัพยากรดินเสื่อมโทรม
ความหลากหลายทางชีวภาพถูกคุกคาม ความเสี่ยงในการขาดแคลนทรัพยากรน้ำในอนาคต ปัญหาสิ่งแวดล้อม
เพิ่มสูงขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจและชุมชนเมือง การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติทาง
ธรรมชาติมีความผันผวนและรุนแรงมากขึ้น และข้อตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพ
ภูมิอากาศทวีความเข้มข้น ซึ่งจะส่งผลต่อแนวทางการพัฒนาประเทศในอนาคต ดังนั้น การพัฒนาในระยะ
ต่อไปจึงมุ่งเน้นการรักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติที่สอดคล้องกับการเป็นอยู่ของสังคมและชุมชน

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

การตรากฎหมายฉบับนี้จะทำให้มีการจัดระเบียบการทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมที่
ประชาชนได้เข้าไปยึดถือครอบครองไว้แล้วคนละไม่เกินยี่สิบห้าไร่ จะได้สิทธิในการมีที่ทำกินและอยู่อาศัย
โดยไม่เป็นการกระทำผิดกฎหมาย และจะเป็นการส่งเสริมการกระจายอำนาจให้กับท้องถิ่นได้ทำภารกิจที่เป็น
ประโยชน์ต่อประชาชนในท้องถิ่นได้มากขึ้น

๔. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

๒. พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

๕. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๑ ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ การตรากฎหมายนี้จะทำให้มีการจัดสรรพื้นที่ในท้องถิ่นให้กับ
ประชาชนผู้ไม่มีที่ดินทำกินได้มีพื้นที่จำนวนไม่เกินยี่สิบห้าไร่เพื่อทำการเกษตรเป็นของตนเอง จะทำให้มีรายได้
จากการทำเกษตรที่เพียงพอต่อการดำรงชีพ และยังสามารถสนับสนุนพื้นที่ในการทำเกษตรแบบผสมผสานในระดับ
ครัวเรือนได้ครบวงจร โดยเกษตรกรสามารถทำการแบ่งพื้นที่ให้เป็นสัดส่วนเพื่อทำการเกษตรตามแนวหลัก
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสม จะเป็นส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับชุมชนได้อย่างมั่นคง
และยั่งยืน

๒. ผลกระทบด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

๑. การตรากฎหมายนี้จะทำให้มีการนิรโทษกรรมให้แก่ประชาชนผู้ที่เข้าที่กระทำผิดเกี่ยวกับการก่อสร้าง แผ้วถางป่า เผาป่า หรือกระการใด ๆ อันเป็นการทำลายป่า หรือเข้ายึดถือทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าที่ไม่มีสภาพเป็นป่าหรือเป็นป่าเสื่อมโทรมและไม่เป็นป่าที่ควรอนุรักษ์เพื่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม แต่ได้กระทำตามเงื่อนไขเพื่อให้ได้สิทธิครอบครองพื้นที่ป่าเนื้อที่ไม่เกินยี่สิบห้าไร่ และได้กระทำก่อนหนึ่งปีก่อนพระราชบัญญัตินี้บังคับใช้ ผู้นั้นจะไม่มีควมผิดและไม่ต้องรับโทษ

๒. การตรากฎหมายนี้จะทำให้มีพื้นที่ป่าของประเทศเพิ่มขึ้น เพราะการจัดสรรพื้นที่ตามที่กฎหมายกำหนดคนละไม่เกินยี่สิบห้าไร่ เป็นการตีกรอบสร้างขอบเขตการบุกรุกครอบครองพื้นที่ป่าที่จำกัด ทำให้กรมป่าไม้ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบพื้นที่ป่าไม่สามารถทวงคืนพื้นที่ป่าจากผู้ที่ยึดครองพื้นที่ได้จำนวนมากขึ้น เพื่อนำมาทำการฟื้นฟูสภาพป่าให้สมบูรณ์และเหมาะสมแก่การเป็นป่าที่ควรอนุรักษ์เพื่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมต่อไป

๓. ผลกระทบอื่นที่สำคัญ อาจจะต้องปรับปรุงกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องและอาจส่งผลกระทบต่อภารกิจเกี่ยวกับการจัดทำกฎ ระเบียบ หรือประกาศของหน่วยงานที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ ซึ่งต้องมีการออกกฎ ระเบียบ ที่ไม่ซ้ำซ้อนในทางปฏิบัติกับกฎหมายอื่น

๖. การกำหนดให้มีระบบอนุญาต อนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

มี

ไม่มี

ร่างพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดให้มีระบบอนุญาต อนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ โดยได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจพิจารณาความเหมาะสมในการออกหนังสือรับรองการยึดถือครอบครองการทำประโยชน์ในที่ดินที่ได้มานั้น โดยให้ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุญาตตามหลักเกณฑ์ดังนี้

๑. ผู้ยื่นคำขอไม่มีที่ดินทำกินหรือมีไม่ถึงยี่สิบไร่

๒. เป็นผู้ยึดถือครอบครองและทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าที่ไม่มีสภาพเป็นป่าหรือเป็นป่าเสื่อมโทรมและไม่เป็นสภาพป่าที่ควรอนุรักษ์เพื่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยมีเนื้อที่ไม่เกินยี่สิบห้าไร่

๓. ผู้ยื่นคำขอได้ยึดถือครอบครองและทำประโยชน์ในพื้นที่ป่านั้นมาก่อนหนึ่งปี ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เป็นการให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นองค์กรที่อยู่ใกล้ชิดชุมชนและมีข้อมูลการยึดถือครอบครองที่ดินของประชาชนในท้องที่ สามารถทำการพิจารณาการออกหนังสือรับรองการยึดถือครอบครองการทำประโยชน์ในที่ดินได้อย่างเหมาะสมและทั่วถึง

๗. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ

มี

ไม่มี

๘. บทกำหนดโทษ

ไม่มี

โทษทางอาญา

โทษทางปกครอง

โทษปรับเป็นพินัย

โทษอุกฤษฎ์

ส่วนที่ ๔ การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้เปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ ทางเว็บไซต์รัฐสภา www.parliament.go.th แล้วตั้งแต่วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
จากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร